

Dnr : KS2019/86-3

Svar på interpellation om förbättrad kollektivtrafik

1. Hur ska ni arbeta för en förbättrad kollektivtrafik till, från och inom kommunen?

SVAR: Vi har inledningsvis inventerat de nuvarande turerna som kollektivtrafiken trafikerar, de samtalskanaler som finns, båda i samråd med Fia Wickström, diskuterat med henne om vilka samtal som förts hitintills och hur de avlöpt. Därefter har vi analyserat möjliga angreppsmetoder.

*Så här långt har vi formulerat två tämligen vassa skrivelser ställda till Trafiksamverkan Boråsregionen och Västtrafik, **bilaga**, samt initierat en enkätundersökning på www.Bollebygd.se för kommuninvånarna i Bollebygd för att försöka få fram ett underlag för påvisande av behovet. I dagsläget har knappt 800 invånare besvarat enkäten. En stor majoritet av respondenterna fokuserar på förbättrad turtäthet under både hög – och lågtrafik.*

2. I vilken utsträckning kan vi (som kommun, förtroendevalda i kommunen och enskilda invånare) påverka kollektivtrafiken till, från och inom kommunen?

SVAR: Det är svårt att besvara frågan. Vi kommer att försöka påverka med de medel som står till hands men vilken effekt det kan få återstår att se.

3. Vad innebär en förbättrad kollektivtrafik för er? Är det att få 100-bussen att stanna någonstans längs motorvägen och på så sätt underlätta pendling för de som har körkort och bil eller är det att få fler bussar (t ex utöka antalet turer med 101-bussen) som skulle underlätta för fler?

SVAR: Av bilagan framgår vad vi menar med förbättrad kollektivtrafik. Vi kan i dagsläget inte greppa efter för mycket. För närvarande måste fokus läggas på stråket Borås Göteborg samt den matartrafik som försörjer stråktrafiken. För tillfället fokuseras på bättre trafik med 101-bussen under högtrafik samt med 100-bussen under lågtrafik. Det krav som Borås ställt med maximal transporttid kan rimligen inte vara prioriterat vid lågtrafik. Vi vill nå en förbättrad struktur för Bollebygds vidkommande, både internt och externt, men det är först vid kommande samtal med VT som vi vet vilka möjligheter vi har att nå målen.

Michael Plogell

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ann-Marie Nilsson | Näringslivschef/Planeringssekreterare
033-430 55 33 | ann-marie.nilsson@bollebygd.se

YTTRANDE

Skapad 2019-03-20
Antaget 2019-03-25

1 (3)

Dnr : KS2019/78-5

Boråsregionen

Remiss om regionalt trafikförsörjningsprogram för Västra Götaland 2019 - yttrande

Yttrande

Bollebygds kommun är en av de snabbast växande kommunerna i regionen och är genom sin karaktär av utpräglad boendekommun starkt beroende av goda kommunikationer. Bollebygds kommun hade en befolkningsökning på 1,8 procent vid senaste årsskiftet, 2018-12-31.

Expansionstakten lär inte minska under den närmaste framtiden. Bollebygds kommun är dessutom en av landets största pendlingskommuner i förhållande till folkmängd enligt SCB:s pendlingsstatistik.

Bollebygds kommun betecknas som en utpräglad förortskommun, där den huvudsakliga arbetsmarknaden tillhör Göteborg. Kommunstyrelsen vill framhålla Bollebygds kommun som en del av Göteborgs pendlingsområde följt av Borås stad.

Kommunstyrelsen anser att det är av stor vikt att Bollebygds kommun, tillsammans med bl a Västtrafik AB, Trafikverket, Boråsregionen och övriga aktörer ser en helhet för vår snabbt växande kommun där den fysiska planeringen går hand i hand för en optimal samordning av kollektivtrafiken i den strategiska samhällsutbyggnaden.

Bollebygds kommun ser tydligt att kollektivtrafiken är ett viktigt medel för utveckling av den egna kommunen, kommunerna i Boråsregionen och för regionen i sin helhet.

Resandestatistiken är ett viktigt underlag för planering och bör förbättras. Det är inte bara vid neddragningar av trafik som statistiken är viktig utan också för att kommun, region och Västtrafik AB kontinuerligt ska kunna följa resandet.

De prioriterade stråken behöver utvecklas i hela regionen över län- och nationsgränser via Landvetter Airport City. Kommunen har idag ingen busslinje till flygplatsområdet trots att det är en stor arbetsplats för invånarna i kommunen och i övriga Boråsregionen. Landvetter Airport City kommer att byggas ut och fler verksamheter kommer att etableras på området, vilket ger en ökad efterfrågan på bostäder och pendlingsmöjligheter.

Målet som rör resenärernas och invånarnas nöjdhet rör sig inte fullt ut i rätt riktning vilket kommunen betonar att kollektivtrafiken bör prioritera. Den nuvarande situationen är under all kritik. Flertalet familjer i Bollebygd har två bilar, vilket till stor del kan förklaras av att bilen är det huvudsakliga pendlingsfärdmedlet. Denna utveckling går stick i stäv med de miljömässiga krav som ställs idag. Regionen och Västtrafik måste ta sitt ansvar.

Postadress 517 83 Bollebygd	Besöksadress Ballebovägen 2	Telefon 033-231300	Telefax 033-231428	Webbplats www.bollebygd.se	E-post kommunen@bollebygd.se
--------------------------------	--------------------------------	-----------------------	-----------------------	-------------------------------	---------------------------------

Det är långa uppehåll mellan avgångar utmed huvudstråket, Borås-Bollebygd-Göteborg under vardagar, kvällar och helger. Helhetens utbud med kollektivtrafik i stråket bör ses över och samordnas för att öka resenärernas kundnöjdhet. Utbudet i högtrafik behöver också ses över då tätare avgångar bör ske i tider för arbetspendling. Bollebygds kommun kan inte stillasittande notera den turtäthet som linje 100 upprätthåller. Kommunen ställer sig helt förstående till att linjen inte gör uppehåll i Bollebygd.

Vidare bör avgångarna mellan tåg och buss, linje 101, samordnas. Tåg och buss till och från Göteborg och Borås går vid ett flertal tillfällen på samma tid från Bollebygds station. Vidare är matartrafiken till nodet centrala Bollebygd inte synkroniserad med pendlingstrafiken med tåg. Det är uppenbart att den nuvarande planeringen inte är genomtänkt.

Bollebygds kommun önskar en översyn på möjlig trafik/anropsstyrda linjer för resenärer på landsbygden. En möjlig lösning för resenärer på landsbygden är att skolskjuttrafiken öppnas upp för allmänheten. All trafik/turer ska finnas med i tidtabeller och reseplaneraren. Bollebygds kommun ställer sig positiva till att vara en "pilotkommun" för regionen, att på något sätt öppna upp skolskjuttrafiken för allmänheten. Vår förhoppning är att vi tillsammans ska göra vår landsbygd mer levande genom att allmänheten ska kunna använda de resurser som redan idag finns i regionen. Vi förväntar oss att regionen tar kontakt med oss i frågan.

Bollebygds kommun vill påpeka vikten av den anropsstyrda trafiken bör lyftas fram även i fortsättningen, förtätas och marknadsföras kontinuerligt. Det är få resenärer som känner till att denna trafik finns. Den anropsstyrda trafiken bör utvecklas till att anpassas med övrig kollektivtrafik. För serviceresor bör den anropsstyrda trafiken ha hållplatser i alla kommunens tätorter, samt i närliggande kommuners tätorter.

Enligt den kollektivtrafiklag som trädde i kraft 2012 ska varje regional kollektivtrafikmyndighet fatta beslut om allmän kollektivtrafik. Det gäller sådan kollektivtrafik som anses vara av allmänt intresse och som inte anses komma tillstånd, eller inte i samma omfattning, utan ersättning från samhället.

Önskvärt är att personal på fordon inom kollektivtrafiken uppdateras på hur och vilka tillgänglighetsanpassningar som kan erbjudas de funktionsnedsatta resenärerna på respektive fordon inom den allmänna kollektivtrafiken.

Alla barn ska ha samma möjlighet att delta i kulturutbud regionen erbjuder. Så är det inte idag. De regler Västtrafik AB har för klassresor gör att det blir väldigt olika förutsättningar beroende på var barnen bor. Borde Västtrafik underlätta detta? Idag finns en liten rabatt som mest är för syns skull.

Förra året 2018 införd regionen ett sommarlovskort för gymnasieungdomar som kunde åka kostnadsfritt i hela regionen under sommarlovet. För 2019 ser det inte ut som regionen kommer att erbjuda denna möjlighet för gymnasieungdomar. Bollebygds kommun ser att en samordning och en kontinuitet bör gälla för alla gymnasieelever med erbjudande om sommarlovskort i regionen.

Sammanfattning

Enligt Bollebygds kommun bör följande prioriteras:

1. Turtätheten Bollebygd och Göteborg respektive Borås utökas vid lågtrafiksperioder.
2. Turer lokal – regional busstrafik måste nå bättre synkronisering.
3. Turer buss – tåg måste nå bättre synkronisering.
4. Undersök om skolskjutstrafik kan öppnas upp för allmänheten.
5. Utveckla den anropsstyrda kollektivtrafiken, exempelvis till Landvetter Airport City.
6. Allmän uppdatering inom kollektivtrafiken avseende tillgänglighetsanpassning.
7. Utveckla barn och ungdomars möjligheter att i utökad utsträckning nyttja kollektivtrafiken, exempelvis med utökade rabatter och sommarlovskort.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Michael Plogell
Kommunstyrelsens ordförande

Anders Einarsson
Kommunchef

Denna skrivelse har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

1. Samhällsplaner, infrastruktur och förändrade resbehov

a) Vilka utbyggnadsområden/avvecklingsområden finns/planeras under de kommande åren i er kommun (om möjligt med uppgifter om antal bostäder/arbetstillfällen/befolkningsmängd/inflyttningsår)?

- Komplettera gärna med kartbild.

b) Ser ni några betydande förändringar i resandeunderlaget eller resmönster utifrån detta (förändrad befolkningstäthet, förändrade eller nya målpunkter mm)?

c) Ser ni några nya/förändrade arbets- och/eller studiependlingsbehov?

d) Beskriv på vilket sätt det ges förutsättningar för hållbara resvanor i er kommun (t.ex. prioriterad framkomlighet för kollektivtrafiken, bussgator, gång- och cykelbanor, parkeringsmöjligheter mm).

Svar:

a) Exploateringen av centrala Bollebygd fortsätter under innevarande och kommande år på samma sätt som tidigare. Sålunda expandera områdena Tyftet och Bergadalen. I de centrala delarna av Bollebygd är i vart fall tre större flerfamiljshus inplanerade för inflyttning med början 2020. Vidare pågår arbete med planering av bostäder Kulla området (Prästgårdsgärdet, Prästgården, Fjällastorp) samt industrimark i Getabrohult nära Grönkullemotet. Befolkningen i centralorten beräknas öka i antal. I Töllsjö planeras byggnation av flerfamiljshus. Även där beräknas folkmängden öka. Se karta **bilaga 1**.

b) I SCBs statistik 2017, **bilaga 2**, kan utläsas att av boende i Bollebygd pendlar 1104 till Göteborg och 924 till Borås. Vidare pendlar in till Bollebygd 562 från Borås resp 147 från Göteborg. Statistiken omfattar endast de som arbetar och bor på resp ort. Den anger inte pendlingsätt och inkluderar inte personer som går i skola eller högskola. Underlaget är sålunda osäkert och mörkertalet kan vara omfattande. Mot bakgrund därav har kommunen gjort en enkät, **bilaga 3**. Den behandlas mer nedan.

Kollektivtrafiken når inte områdena Bergadalen/Tyftet, vilket leder till ett naturligt brukande av flera personbilar per hushåll. Rent generellt dominerar resor med personbil trafiken i Bollebygd, vilket står i kontrast till de miljöplaner som kommunen håller på att utarbeta, se mer nedan.

c) Kommunen som arbetsgivare måste bli mer attraktiv. Idag väljer flera potentiella arbetstagare uttryckligen andra arbetsgivare pga brister i kollektivtrafiken. Fler barn studerar idag i högstadiet. Till hösten 2019 beräknas flertalet av de som idag går i klass 9 tillträda gymnasier eller andra studier. Sammanlagt kommer ca 355 elever pendla till Borås eller Härryda. Antalet elever i Bollebygdskolan kommer att öka med 50 pers. Ett generellt ökat behov av en fungerande kollektivtrafik föreligger, vilket framgår av enkätsvaren bilaga 3.

d) Så länge som det varken finns en väl fungerande kollektivtrafik eller konkreta planer därför - som kommunen känner till-, saknas förutsättningar att prioritera frågor som rör kollektivtrafiklösningar. Dock kan nämnas att arbete med både cykel- och gångvägar pågår i centralorten samt att konkreta planer finns att förbättra möjligheterna för bilparkering i centralorten.

2. Kollektivtrafikens utveckling.

a) Hur ser ni på kollektivtrafikens strategiska utveckling i er kommun de kommande åren?

b) Har ni identifierat några funktionsbehov och/eller funktionsbrister i kollektivtrafiksystemet?

- Tex behov av ny bytespunkt, dålig framkomlighet, avsaknad av kollektivtrafik trots bra resandeunderlag etc.

Svar:

a) Den är av avsevärd betydelse för både den i) interna och externa kommunikationen samt ii) för miljön. I den miljöstrategi som utarbetats anges att Bollebygd ska sträva mot att minska utsläpp av koldioxid och andra hälsohämmande ämnen. För att strategin ska uppfattas som en seriös produkt krävs medverkan av den organisation som är ansvarig för kollektivtrafik. Ett betydande ansvar ligger sålunda på Västtrafiks axlar.

b) Ja, en mängd som förekommit under en längre tid, varav de mest väsentliga är: i) obefintlig synkning mellan intern och extern busstrafik, ii) avsaknad av i) med tågtrafik som passerar centrala Bollebygd, iii) uteblivna eller överfulla turer, iv) Buss 404 når inte de delar av området Erikstorp som är föremål för bebyggelse, se mer nedan.

3. Skolpendling i den allmänna kollektivtrafiken

- Ser ni några förändringar som påverkar antalet elever som reser med skolkort? Gäller både grundskola och gymnasium.
  - Förändring i elevantal på befintliga skolor?
  - Nya skolor, flytt eller nedläggning av skolor eller andra förändringar?
- Ser ni att ni kommer att förändra ramtiderna för grundskolan?

Svar: Se ovan 1 c).

4. Tillköp

- Hur ser kommunens planer ut för befintliga tillköp?
- Ser ni behov av att göra nya tillköp?

Svar: Inga planer finns fn.

5. Övriga frågor

- Något annat ni önskar ta upp?

Svar: En enkät har genomförts som anges ovan. Sammanlagt har drygt 760 personer besvarat enkäten. Respondenterna utgörs även av personer som inte bor, men arbetar i kommunen. Den huvudsakliga mängden har lämnats av personer som bor i kommunen. Majoriteten av svar har lämnats från respondenter som pendlar västerut. Även studerande har besvarat frågorna.

Vidare har även personer som pendlar på annat sätt än genom buss eller tåg besvarat enkäten. Enligt SCB arbetspendlar per 2017 sammanlagt 3259 personer, varav 1104 till Göteborg, 924 till Borås, 502 till Härryda och 204 till Mölndal. Vidare arbetspendlar till Bollebygd sammanlagt 1322 personer, varav 562 från Borås, 172 från Härryda och 147 från Göteborg. I denna mängd inräknas inte personer som studerar på annan ort.

Enkäten omfattar ca 16 % av pendlingsmängden, exklusive studeranden som inte ingår i SCBs material. Oaktat enkäten i dagsläget idag inte kan utgöra underlag för helt valida och

reliabla slutsatser ger den ändå en stark indikation på hur pendlingsstrukturen ser ut. De huvudsakliga slutsatserna är följande:

1. Den största andelen pendling sker med bil. Flera av respondenterna har förklarat att detta sker till följd av brister i turtäthet.
2. Den huvudsakliga pendlingen, såväl med bil som buss/tåg sker mellan 06.00-09.00 och 16.00-19.00.
3. De huvudsakliga invändningarna mot trafiken idag är dels turtätheten, dels brister i synkronisering mellan matartrafik och pendlingstrafik, dels turtäthet i matartrafik under högtrafik.
4. En stark kritik av överfulla (trafikfarliga?) eller uteblivna pendlingsturer.
5. En allmän önskan om utökad trafik under kvälls-, helg- och lågtrafiktider.

Ett excelblad med idag gällande tider för pendlings- och matartrafik för fönstret 06.00-18.00 biläggs, **bilaga 4**. Uppgifterna anger de idag gällande tiderna. De åskådliggör de tidpunkter då buss 101 och 404 angör Bollebygds skola och tåg samt buss 611 Bollebygds station (inom parentes då matarbuss 404 angör stationen).

Förslag för er inför fortsatta kontakter:

- a) Utvärdera möjligheterna att stärka pendlingstrafiken under de perioder som anges vid 2 ovan.
- b) utvärdera möjligheterna att låta buss 100 angöra Bollebygd under lågtrafik.